

»Sodelujemo skupaj za *zeleno, konkurenčno in vključujočo* Evropo«

Norveški finančni mehanizem – program:

BLAŽENJE PODNEBNIH SPREMEMB IN PRILAGAJANJE NANJE

Neposredni učinek programa:

IZVEDENI UKREPI KROŽNEGA GOSPODARSTVA

Trajanje projekta (24 mesecev)

1.5.2022 – 30.4.2024

Vrednost sofinanciranja:

776.975 EUR

Projektne konzorcij:

VODILNI PARTNER: Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj

PARTNERJI: Center ponovne uporabe so.p.
OKP javno podjetje za komunalne storitve Rogaška Slatina d.o.o.
Razvojno raziskovalni center RRC Ormož
FONIX AS

studioKroG

Studio Krožnega gospodarstva

NAMEN PROJEKTA

Potrebe po ohranjanju deviških (naravnih) materialov so povsod enake, hkrati naraščajo količine odpadkov in potrošništvo. Projekt studioKroG ima pomembno vlogo pri reševanju izzivov pomanjkanja razumevanja krožne rabe virov, kjer bomo s celovitim pristopom ponovne uporabe in dizajnom zavrženih predmetov oz. odpadkov preseгли obstoječo prakso na primeru studia krožnega gospodarstva iz rabljenih ladijskih kontejnerjev s funkcionalno opremljeni prostori iz ponovne uporabe odpadkov.

Kljub temu, da krožno gospodarstvo predstavlja prednostno usmeritev v Sloveniji, še vedno se daje prednost novogradnjam in novi opremi, saj obstoječa zakonodaja ne vključuje krožnega pristopa rabe virov. Hkrati bomo s projektom dokazali, kako se s popravili, ponovno uporabo in dizajnom odpadkov pretrga tesna povezava med gospodarsko rastjo in rabo virov. Prav tako bomo na primeru izmenjave dobre prakse iz Norveške nadgradili krožno gospodarstvo v Sloveniji.

CILJI PROJEKTA

Ker bi krožno gospodarstvo lahko zmanjšalo emisije TGP za 39% (energetika.net), obstaja ogromen potencial na strani gospodinjstev in industrije, vendar je prenizka osveščenost in premalo praktičnih (spo)znanj, ki bi motivirale pri odločitvi za krožne pristope. Projekt ima pomembno vlogo pri večji materialni učinkovitosti, saj bodo odpadki uporabljeni kot viri.

Splošni cilj projekta je s povečanjem ponovne uporabe in dizajnom odpadkov zmanjšati pritisk na potrebe po deviških materialih in emisije TGP.

»Sodelujemo skupaj za *zeleno, konkurenčno in vključujočo* Evropo«

Specifični cilji so naslednji:

- o izboljšati (medsektorsko) sodelovanje skupnosti za uveljavljanje načel krožne rabe virov,
- o boljše razumevanje krožnega gospodarstva s ponovno uporabo in eko-dizajnom odpadkov,
- o zmanjšati porabo deviških materialov na pilotni izvedbi uporabe zavrženih kontejnerjev s funkcionalnimi prostori (studioKroG na lokaciji Slovenske Konjice in Rogaška Slatina), opremljeni izključno po principu ponovne uporabe in industrijske simbioze.

Za postavitev (mobilnega) studia krožnega gospodarstva bodo uporabljeni zavrženi ladijski kontejnerji z novo, navdušujočo in prepričljivo vsebino prikaza možnosti ponovne uporabe in dizajna odpadkov v celostnem pogledu krožnega gospodarstva namesto uporabe deviških materialov. Celotni krožni kompleks ozelenjenih zabožnikov na zunanjih stenah bo hkrati prikaz spodbujanja zelenih površin in cvetočih rastlin za divje opraševalce.

Projekt bo z uporabo inovativnega pristopa, da uporabimo samo to, kar že obstaja, odprl povsem novo dimenzijo in vprašanje, še zlasti v sedanji energetski in gospodarski krizi pomanjkanja surovin, ki smo jim priča.

UČINKI IN TRAJNOST PROJEKTA

StudioKroG kot pilotni projekt temelji na dejstvu, da rešitev podnebnih sprememb in prehod v nizkoogljično krožno gospodarstvo ni v omejevanju in prepovedovanju, ampak, da spodbudimo družbeno odgovorno podjetništvo in vzpostavimo novo »tekmovalnost« v družbi, lokalnih skupnostih v smislu kako živeti in ustvarjati s čim manjšo porabo virov in energije.

Investicija vzpostavlja inovativne načine sodelovanja med različnimi deležniki (javni/zasebni, (socialno) podjetništvo in javna podjetja, izobraževalne institucije, javnost) na lokalni/nacionalni ravni, omogoča krožne modele poslovanja s transformacijo odpadkov v uporabne, kjer se ne bodo uporabljali deviški materiali. Projekt je zasnovan tako, da bodo ciljne skupine spremljale preobrazbo odpadkov v namen funkcionalne rabe in sinergijskih učinkov na ravni delavnic, demo-prikazov, izobraževanj, usposabljanj, natečajev, video-prikazov, fotogalerije idr.

Investicija bo omogočala motivacijo ciljnih skupin za praktični in izkustveni prikaz ponovne uporabe in krožnega gospodarstva tako v času izvajanja projekta kot po zaključku projekta. Praktičnih dokazov o pomenu krožnega gospodarstva na konkretnih primerih je namreč premalo in zato ljudje ne zaupajo v realnost obvladovanja podnebnih sprememb in nujne ukrepe na tem področju.

Gre za prvi tovrstni projekt, ki bo v praksi dokazal, da je krožno gospodarstvo mogoče izvajati že pri vsakem posamezniku in da je realnost uspeha ravno v močni vlogi družbenega vzorca, ki se oblikuje najprej pri posamezniku, nato v družini in skupnosti.

»Sodelujemo skupaj za *zeleno, konkurenčno in vključujočo* Evropo«

Projekt je zanimiv tako za učne kot za podjetniške namene, kakor tudi za trend »waste design« v namen prikaza trajnostnega turizma, info točk, raziskovalne namene, cenovno ugodne bivalne enote za mlade ali starejše, prostorske rešitve za migrante idr.

CILJNE SKUPINE PROJEKTA

S projektom odpiramo nove priložnosti za številne ciljne skupine: lokalne skupnosti, arhitekta in oblikovalce, gradbena podjetja in druga MSP, organizacije s področja ravnanja z odpadki in krožne rabe virov, izobraževalne ustanove, NVO idr. na področju krožnega ravnanja v praksi kot za odločevalce na nacionalnem nivoju sistemske ureditve krožnega pristopa rabe virov.

Za več informacij:

SLOVENIJA:

dr. Klavdija Rižnar, ZRS BISTRA PTUJ, vodja projekta
klavdija.riznar@bistra.si

dr. Marinka Vovk, CPU, vodja investicije demo studioKroG
cpu.marinka@siol.net

Petra Strašek, OKP Rogaška Slatina, izvajalec krožnega pristopa ravnanja z odpadki
petra.strasek@okp.si

Polona Kukovec Lakota, RRC Ormož, vodja komunikacije
polona@rrc-ormoz.si

NORVEŠKA:

Jan Evensen, FONIX AS, prenos dobrih praks krožnega gospodarstva iz Norveške
jan.evensen@fonix.as

Izjava o omejitvi odgovornosti

»Vsebine so nastale s finančno podporo Norveškega finančnega mehanizma. Za vsebino je odgovoren izključno vodilni partner ZRS BISTRA PTUJ s projektnimi partnerji in zanj v nobenem primeru ne velja, da odraža stališča Nosilca programa Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje.«

»Sodelujemo skupaj za *zeleno, konkurenčno in vključujočo* Evropo«

NORVEŠKI FINANČNI MEHANIZEM

Norveški finančni mehanizem predstavlja prispevek Norveške k zeleni, konkurenčni in vključujoči Evropi. Norveška prek Norveškega finančnega mehanizma in Finančnega mehanizma EGP prispeva k zmanjšanju socialnih in gospodarskih razlik v Evropi ter h krepitvi bilateralnih odnosov z državami upravičenkami v srednji in južni Evropi ter ob Baltiku.

Norveška tesno sodeluje z Evropsko unijo na podlagi Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (EGP). Skupaj z drugima dvema državama donatoricama je v petih zaporednih obdobjih financiranja med letoma 1994 in 2014 prek finančnih mehanizmov zagotovila sredstva v višini 3,3 milijarde EUR.

Norveški finančni mehanizem, ki ga financira samo Norveška, je namenjen državam, ki so pristopile k Evropski uniji po letu 2003. **Skupna višina sredstev** v okviru Norveškega finančnega mehanizma v obdobju 2014–2021 znaša **1,25 milijarde EUR**. **Prednostna področja** v tem obdobju so naslednja:

- #1 inovacije, raziskave, izobraževanje in konkurenčnost;
- #2 socialno vključevanje, zaposlovanje mladih in zmanjševanje revščine;
- #3 okolje, energija, podnebne spremembe in nizkoogljično gospodarstvo;
- #4 kultura, civilna družba, dobro upravljanje ter temeljne pravice in svoboščine;
- #5 pravosodje in notranje zadeve.

<https://www.norwaygrants.si/>
@EEANorwayGrantsSlovenia

<https://eeagrants.org/>
@EEANorwayGrants

Služba vlade za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (SVRK):
<https://www.gov.si/drzavni-organi/vladne-sluzbe/sluzba-vlade-za-razvoj-in-evropsko-kohezijsko-politiko/>

#NorwayGrants
#NorwayGrantsSlovenia
#ClimateProgramme